

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ СПІВВІДНОШЕННЯ ЕСТЕТИЧНОГО І СОЦІОЛОГІЧНОГО ДИСКУРСУ В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ

Єрѡмка Д.В., Лігачова А.А.

*Харківська державна академія дизайну і мистецтв,
м. Харків*

На початку третього тисячоліття зростає покоління людей, що характеризуються дещо новим менталітетом: психологічною реактивністю, фрагментарним, «кліповим» сприйняттям інформації тощо. Це спонукає використовувати інтерпретацію різних візуальних образів для кращого засвоєння студентами-соціологами теоретичного матеріалу. Поле концептуального співвідношення естетичного і соціологічного дискурсів є ідеї польського соціолога П.Штомпки.

П.Штомпка стверджує, що для пізнання сучасного соціального життя використання зорових образів є не менш важливим, ніж слова, висловлювання й судження. Соціологія повинна не тільки слухати й фіксувати, а і відображати побачене. Лише у такому синтезі вона зможе пізнати предмет дослідження у його цілісності.

П.Штомпка пояснює свою позицію тим, що особливістю сучасної культури є візуалізація. Її роль у нашому повсякденному житті стає все значніше. Людське зорове сприйняття прискорено навантажується візуальними образами, затверджуючи медійний характер простору. У соціології формується новий напрямок – «візуальна соціологія», предметом дослідження якої є зорові образи, що належать людській культурі і відображають різні сторони суспільного життя.

Однак, у ХІХ та ХХ столітті філософи, висловлюючи свої концепції, неодноразово звертались до аналізу творів мистецтва. Як, наприклад, змістовні дослідження Г.Зиммеля і М.Фуко. Зокрема, теоретик постмодернізму М.Фуко застосував свою теорію «археології знання» до аналізу картин Е.Мане. Г.Зиммель, розмірковуючи над проблемою філософії життя, звертається до творчості Мікеланджело

Новий подих мистецтва ХХ – поч..ХХІ ст.. формує нові акценти, поняття, сприйняття. Серед безлічі явищ постмодернізму виразним і, безумовно, одним з найближчих до візуальної соціології постає «Public art». Практика «public art» знаходиться на стику культурних і соціальних процесів – у епіцентрі громадських обговорень. Саме тому ці твори часто стають знаковими, символічними, такими собі «art message», що формують комунікативне поле й полеміку навколо себе. «Public art» свідомо звертається до громадськості, спонукає до небайдужості та проектує суто позитивні наміри, оскільки фокусується, на важливих проблемах, таких як екологія бідність, здоров'я тощо.

Отже, спілкування у форматі синкретичної взаємодії мистецтва й суспільства стає важливою формою громадського життя сторіччя ХХІ.